

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea “Alexandru Ioan Cuza” din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de DREPT
1.3 Departamentul	Departamentul interdisciplinar Centrul de Studii Europene
1.4 Domeniul de studii	DREPT
1.5 Ciclul de studii	MASTER BĂLȚI, Ciclul II de studii
1.6 Programul de studii / Calificarea	DREPT EUROPEAN

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	DREPT SOCIAL EUROPEAN						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. dr. Claudiu George Pupăzan						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. dr. I. Danoi						
2.4 An de studiu	II	2.5 Semestru	II	2.6 Tip de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	OB

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	36	din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar/laborator	12
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					37
Tutoriat					
Examinări					2
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual					89
3.8 Total ore pe semestru					125
3.9 Număr de credite					5

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	-Nu este cazul
4.2 De competențe	-Nu este cazul

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Materiale: laptop, videoproiector.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Materiale: laptop, videoproiector. Facilități ale platformelor de elearning, video-streaming și poștă electronică

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>C1. Capacitatea de a caracteriza sistemul național de securitate socială, inclusiv prin analiza comparativă a componentelor public și privat</p> <p>C2. Capacitatea de a identifica normele europene aplicabile sistemului național de securitate socială</p> <p>C3. Capacitatea de a corela critic normele naționale și europene în domeniu, de a emite judecăți de valoare cu privire la construcția și funcționarea sistemului național în context european</p> <p>C4. Capacitatea de a aplica corelat în spețe normele naționale și europene</p> <p>C5. Capacitatea de a valorifica practica judiciară națională și europeană în domeniu</p>
Competențe transversale	<p>CT1. Capacitatea de a înțelege dimensiunea complexă a raporturilor de drept social, dinamica domeniului și legăturile cu alte ramuri de drept</p> <p>CT2. Capacitatea de (auto)evaluare a statutului juridic personal în sistemul de securitate socială național și european, precum și a perspectivelor evolutive</p> <p>CT3. Dezvoltarea abilităților de comunicare și argumentare, inclusiv în contradictoriu</p>

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	Prezentarea, analiza și însușirea doctrinei și practicii judiciare în domeniu, cunoașterea specificului jurisdicțional, național și european, deprinderea unor abilități practice privind soluționarea spețelor.
7.2. Obiectivele specifice	<p>La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Descrie principalele noțiuni și instituții de drept social european ▪ Explice raportul între normele naționale și europene în domeniu ▪ Coreleze și aplice normele naționale și europene în domeniu ▪ Valorifice jurisprudența relevantă națională și europeană în domeniu

8. Conținut

8.1	Curs	Metode de predare (presupun și utilizarea facilităților platformelor de elearning, video-streaming și poștă electronică)	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Noțiuni fundamentale: riscurile sociale, securitatea socială, politici sociale, welfare state	- prelegere: (expunerea temei, explicații și comentarii) - metode interactive (interpelarea, dialogul, dezbateră)	2 ore (a se vedea RO nr.1,2 și suplimentar RF nr.9)
2.	Noțiunea, izvoarele și principiile dreptului social european. Instituții și organizații internaționale relevante. Raporturile dintre Organizația Internațională a Muncii și Uniunea Europeană	- prelegere: expunerea temei, explicații și comentarii - metode interactive: interpelarea, dialogul, dezbateră	2 ore (a se vedea RO nr.1,2 și suplimentar RF nr.4,9)
3.	Convenția europeană a drepturilor omului și libertăților fundamentale din perspectiva dreptului social.	- prelegere: expunerea temei, explicații și comentarii - metode interactive: interpelarea, dialogul, dezbateră	2 ore (a se vedea RO nr.1,2 și suplimentar RF nr.7)
4.	Carta socială europeană	- prelegere: expunerea temei, explicații și comentarii - metode interactive: interpelarea, dialogul, dezbateră	2 ore (a se vedea RO nr.1,2 și suplimentar RF nr.3,9)

5.	Libera circulație a lucrătorilor în UE	- prelegere: expunerea temei, explicații și comentarii - metode interactive: interpelarea, dialogul, dezbateră	2 ore (a se vedea RO nr.1,2 și suplimentar RF nr.8)
6.	Coordonarea sistemelor de securitate socială în cadrul UE	- prelegere: expunerea temei, explicații și comentarii - metode interactive: interpelarea, dialogul, dezbateră	2 ore (a se vedea RO nr.1 și suplimentar RF nr.5,7)
7.	Egalitatea de șanse și egalitatea de tratament în materie de încadrare în muncă și de muncă (I)	- prelegere: expunerea temei, explicații și comentarii - metode interactive: interpelarea, dialogul, dezbateră	2 ore (a se vedea RO nr.1,2 și suplimentar RF nr.5,8)
8.	Egalitatea de șanse și egalitatea de tratament în materie de încadrare în muncă și de muncă (II)	- prelegere: expunerea temei, explicații și comentarii - metode interactive: interpelarea, dialogul, dezbateră	2 ore (a se vedea RO nr.1,2 și suplimentar RF nr.5,9)
9.	Informarea și consultarea lucrătorilor; protecția acestora în cazul concedierilor colective și transferului de întreprindere	- prelegere: expunerea temei, explicații și comentarii - metode interactive: interpelarea, dialogul, dezbateră	2 ore (a se vedea RO nr.2 și suplimentar RF nr.3,4, 5,9)
10.	Sănătatea și securitatea lucrătorilor. Organizarea timpului de lucru	- prelegere: expunerea temei, explicații și comentarii - metode interactive: interpelarea, dialogul, dezbateră	2 ore (a se vedea RO nr.1,2 și suplimentar RF nr.8,9)
11.	Aplicarea normelor europene de drept social de către instanțele naționale. Decizii relevante în materia dreptului social pronunțate de Curtea Constituțională a României și ICCJ	- prelegere: expunerea temei, explicații și comentarii - metode interactive: interpelarea, dialogul, dezbateră	2 ore (a se vedea RO nr.2 și suplimentar RF nr.2,5)
12.	Jurisprudență relevantă a CJUE	- prelegere: expunerea temei, explicații și comentarii - metode interactive: interpelarea, dialogul, dezbateră	2 ore (a se vedea RO nr.2 și suplimentar RF nr.3,7,9)

Bibliografie

Referințe obligatorii/principale

1. Claudia Ana Moarcăș, Dreptul social al Uniunii Europene în practică, Partea I și a II-a, Ed. Universul Juridic, 2019;
2. Septimiu Panainte, Drept european al muncii: principalele directive, jurisprudență CJUE, conformitatea dreptului național, Ed. Hamangiu, 2017;

Referințe facultative/suplimentare

3. Felicia Roșioru, Dreptul individual al muncii. Curs universitar, Ed. Universul Juridic, 2017;
4. Raluca Dimitriu, Dreptul muncii. Anxietăți ale prezentului, Ed. Rentrop și Straton. București, 2016;
5. Nicolae Voiculescu, Neagu Vasile, Protecția drepturilor lucrătorilor în dreptul internațional și european, Ed. Universitară, București, 2016;
6. Cristina Casian, Ana-Maria Vlasceanu, Drept social european (sinteze și grile), Ed. C.H. Beck, 2012;
7. Claudia Ana Moarcăș Costea, Instrumente de coordonare a sistemelor de securitate socială, Ed. C.H. Beck, 2011;
8. Claudia Ana Costea Moarcaș, Drepturile sociale ale lucrătorilor migranți, Ed. C.H. Beck, București, 2011;
9. Claudia Ana Moarcăș Costea, Drept social european, Ed. CH. Beck, 2010;
10. Roger Blanpain, European Labour Law, Kluwer International, 2014;
11. Jean-Michel Servais, International Labour Law, 4th Ed. Kluwer 2014;

12. Bernard Teyssie, Droit européen du travail, ediția a 4-a, Ed. LexisNexis, Paris, 2013;
13. Jean-Michel Servais, Droit social de l'Union européenne, Ed. Bruylant, Bruxelles, 2011;
14. Brian Bercusson, European Labour Law, ediția a 2-a, Cambridge University Press, Cambridge, 2009.

8.2	Seminar	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1.	Perspectiva diacronică și sincronică asupra welfare state; modele conceptuale. Modelul social european	metode interactive: interpelarea, dialogul, dezbateră având drept suport bibliografia recomandată privind reglementări, teorii și spețe, prezentarea și comentarea unor referate și studii de caz, prezentarea și analiza comparativă a unor soluții de practică judiciară.	2 ore (a se vedea RO nr.3 și suplimentar RF nr.4, 5)
2.	Carta comunitară a drepturilor sociale fundamentale ale lucrătorilor. Codul european al securității sociale. Convenția europeană de securitate socială	metode interactive: interpelarea, dialogul, dezbateră având drept suport bibliografia recomandată privind reglementări, teorii și spețe, prezentarea și comentarea unor referate și studii de caz, prezentarea și analiza comparativă a unor soluții de practică judiciară.	2 ore (a se vedea RO nr.3 și suplimentar RF nr.4)
3.	Libera circulație a lucrătorilor în spațiul comunitar	metode interactive: interpelarea, dialogul, dezbateră având drept suport bibliografia recomandată privind reglementări, teorii și spețe, prezentarea și comentarea unor referate și studii de caz, prezentarea și analiza comparativă a unor soluții de practică judiciară.	2 ore (a se vedea RO nr.2,3)
4.	Egalitatea de șanse și de tratament în dreptul social european și în dreptul național	metode interactive: interpelarea, dialogul, dezbateră având drept suport bibliografia recomandată privind reglementări, teorii și spețe, prezentarea și comentarea unor referate și studii de caz, prezentarea și analiza comparativă a unor soluții de practică judiciară.	2 ore (a se vedea RO nr.1,3 și suplimentar RF nr.4)
5.	Aspecte jurisdicționale - analiză practică judiciară: aplicarea normelor de drept social european de către instanțele naționale	metode interactive: interpelarea, dialogul, dezbateră având drept suport bibliografia recomandată privind reglementări, teorii și spețe, prezentarea și comentarea unor referate și studii de caz, prezentarea și analiza comparativă a unor soluții de practică judiciară.	2 ore (a se vedea RO nr.1 și suplimentar RF nr.3,4)
6.	Aspecte jurisdicționale - analiză practică judiciară: CJUE	metode interactive: interpelarea, dialogul, dezbateră având drept suport bibliografia recomandată privind reglementări, teorii și spețe, prezentarea și comentarea unor referate și studii de caz, prezentarea și analiza comparativă a unor soluții de practică judiciară.	2 ore (a se vedea RO nr.1,2 și suplimentar RF nr.6)

Bibliografie

Referințe obligatorii/principale

1. Răzvan Anghel, Hotărâri CEDO relevante în materia raporturilor de muncă și asigurărilor sociale, Ed. Rosetti, București, 2016;
2. Adrian Claudiu Popoviciu, Lucrătorul în dreptul european, Ed. C.H. Beck, 2014;
3. Nicolae Voiculescu, Drept comunitar al muncii, Ed. Wolters Kluwer, 2009;

Referințe facultative/suplimentare

4. Andrei Popescu, Dreptul internațional și european al muncii, ed. a II-a, Ed. C.H. Beck, București, 2008;
5. Marin Preda, Politica socială românească între sărăcie și globalizare, Ed. Polirom, Iași, 2007.
6. Revista română de dreptul muncii: 2013-2021.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este menit să corespundă cu:

- așteptările oricărei persoane juridice (instituție/autoritate publică, societate comercială, asociație sau fundație ș.a.) care angajează consilieri juridici;
- activitățile specifice desfășurate de avocați;
- activitățile specifice desfășurate de judecătorii, asistenții judiciari și grefierii din cadrul secțiilor specializate în soluționarea conflictelor individuale de muncă și de asigurări sociale din cadrul tribunalelor și curților de apel.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare (presupun și utilizarea facilităților platformelor de elearning, video-streaming și poștă electronică)	10.3 Pondere în nota finală (%)
10.4 Curs	Gradul de însușire a materiei predate (în special competențele C1, C2, C3, prin prisma obiectivelor)	examen final scris	70%
10.5 Seminar	Capacitatea de a analiza și soluționa spețe (în special competențele C4, C5, prin prisma obiectivelor)	Sustinerea unui test și redactarea unui referat pe o tema dată în prealabil.	30%

10.6 Standard minim de performanță

- cunoașterea noțiunilor fundamentale și a instituțiilor relevante în materie;
- cunoașterea principalelor acte normative europene;
- cunoașterea modului de interpretare și aplicare a normelor europene de drept social de către instanțe.

Răspunsuri corecte la minimum 50% din temele de la examinarea finală scrisă; răspunsuri corecte la minimum 50% din subiectele date la testul de seminar și redactarea referatului.

Data completării
18.09.2023

Titular de curs
Lect. dr. Claudiu George Pupazan

Titular de seminar
Conf.univ.dr. I. Danoi

Data avizării în departament
25.09.2023

Director de departament
Lect. Dr. Olga Andreea Urda